

BIULETYN INFORMACYJNY NACZELNICTWA ZHP

R. Z.

1918

Nr 6 (13)

specjalny — 1990 r.

NA DZIEŃ 11 LISTOPADA

W związku z listopadowym świętem narodowym Prezydent RP w Londynie wydał do Polaków w kraju i na emigracji następujący manifest:

ORĘDZIE

Dzień 11 listopada był w dziejach naszego narodu świętem radości. W 1918 roku był dniem odzyskania przez Polskę wolności. W roku 1941 przypadł w okresie, gdy liczne rzesze naszych rodaków, których Bóg ocalił od tragicznej śmierci, opuszczając więzienia, katorgi i zesłania, spływały poprzez tajgi Sybiru i stepy Kazachstanu do stacji zbiorczej naszego odradzającego się wojska. Witali oni ze łzami w oczach nasze mundury, nasze orzelki i biało-czerwone sztandary.

W siedemdziesiątą rocznicę niepodległości społeczeństwo polskie powszechnym naciskiem spowodowało upadek rządu komunistycznego. Oby więc i dzisiaj dzień ten zbliżył nas do momentu, w którym naród w wolnych i nieskrępowanych wyborach wybierze swoje przedstawicielstwo narodowe, jedyne źródło władzy na ziemi polskiej.

Dzień święta niepodległości, to dzień pamięci o tych obywatelach, którzy za wierność Rzeczypospolitej życiem zapłacili.

Tych, których grobów nie znamy, wspominamy w modlitwie dziękując im za służbę Polsce. Mogiły poległych na cmentarzach w Ojczyźnie i na całym świecie, gdziekolwiek walczone o wolność, zdobimy kwiatami.

„Wojny będą istnieć dopóki ludzie nie znajdą lepszego skrótu dziejowego”, przestrzegali ongiś Józef Piłsudski.

My, świadkowie tak szybko zmieniających się czasów, czyżbyśmy nie potrafili spostrzec już nowych form „skrótów dziejowych”, i co więcej, brać w nich swój odważny udział?

Dzień święta niepodległości, to także przypomnienie obowiązków obywatelskich. W nowych warunkach politycznych musimy przedstawić nasz sposób myślenia. Współczesna polska rzeczywistość wymaga

mlodych umysłów. Niekoniecznie młodych wiekiem, ale młodych sposobem myślenia. Zdolnych do otrząśnięcia się ze smutnych nawyków przeszłości, zdolnych do pozbycia się ponurej tresury totalitaryzmów i ich skutków.

Dla Polski otwiera się droga do nowej lepszej przyszłości. Starajmy się sprostać nowym zadaniom i uczynimy naszą Ojczyznę krajem niepodległym i w pełni suwerennym.

Urząd, który Bóg pozwolił mi dzisiaj piastować, oparty jest o naszą ostatnią wolną konstytucję. Jej art. 1 w 3 par. mówi: „każde pokolenie obowiązane jest wysiłkiem własnym wznieść się i powagę Państwa”. Z tego moralnego obowiązku nikt nas zwolnić nie jest w stanie.

Musimy świadomie i odważnie odrzucić dziedzictwo krzywd, które zalewały nasz Kraj i nasze życie, budować Polskę i wznosić ducha odradzającej się z niewoli Ojczyzny.

RYSZARD KACZOROWSKI

Londyn, dnia 11 listopada 1990 r.

Obchody Święta Niepodległości

W Krakowie Święto Niepodległości rozpoczęło się od złożenia wieńców w krypcie marszałka Józefa Piłsudskiego w Katedrze na Wawelu. W katedrze odbyła się uroczysta Msza Św. odprawiona przez ks. biskupa Kazimierza Nyeza, następnie uczestnicy uroczystości przeszli ulicami miasta na plac Matejki, gdzie złożyli kwiaty na Grobie Nieznanego Żołnierza.

W salach Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” odbyła się niecodzienna uroczystość. Po raz pierwszy grupie instruktorów harcerskich wręczono odznaczenia, nadane im przez Prezydenta RP w Londynie — Ryszarda Kaczorowskiego, za zasługi w działalności niepodległościowej powiązanej z pracą harcerską, przede wszystkim w niezależnej organizacji „RUCH HARCERSKI”, działającej niejawnie w Polsce w latach 1982—1989.

Odznaczenia otrzymali harcetrze: Krzyż Oficerski Orderu „Polonia Restituta” — JERZY PARZYŃSKI (przewodniczący Ruchu w latach 1983—87), Krzyże Kawalerskie Orderu „Polonia Restituta” — WOJCIECH WRÓBLEWSKI (przewodniczący Ruchu w latach 1987—89), KRZYSZTOF KRZYŻANOWSKI (naczelnik Ruchu w latach 1983—88), ZBIGNIEW WILK (naczelnik Ruchu w latach 1988—89), JERZY BUKOWSKI, KAZIMIERZ WIATR. Złote Krzyże Zasługi RP — JERZY KOMOROWSKI (wiceprzewodniczący Ruchu w latach 1987—89), MARIA FURMANEK, TERESA ŻE-

LAZNY, TERESA WILK, PIOTR BĄK, MAREK WAŻBIŃSKI, TADEUSZ ŻELAZNY.

Piękne słowa o harcercim patriotyzmie wygłosił do zebranych gości uroczystości, dawny minister Rządu RP podczas minionej wojny Adam Bień, wśród gości harcercskiej wieczornicy byli m.in. wojewoda Tadeusz Piekarz, kurator oświaty Jerzy Laskowski, wiceprezydent Krzysztof Gorlich, dawni żołnierze AK i „Szarych Szeregów”.

ZBIGNIEW WILK hm.

ZHP POZA GRANICAMI KRAJU

W dniach od 26 do 28 października br. w stolicy harcercskiej w Fenton w Wielkiej Brytanii odbyło się posiedzenie Naczelnej Rady Harcerskiej ZHP poza granicami Kraju. W posiedzeniu NRH uczestniczyli przedstawiciele z Polski: delegacja Harcerek na czele z Druhną Naczelniczką Zofią Florczak (wraz z Marią Zychowską i Marią Więckowską-Malcową), delegacja ZHP (r.z. 1918): hm. Kazimierz Wiatr, hm. Małgorzata Rohleder, hm. Teresa Wilk, delegacja ZHR: hm. Ryszard Brykowski, hm. Ewa Urbańczyk, delegacja POH: hm. Krzysztof Dobrecki, phm. Iwona Burska.

Tematem Rady była aktualna sytuacja Harcerstwa w Polsce. Referaty wygłosili przedstawiciele z Polski, a referat podsumowujący kontakty Naczelnictwa ZHP poza granicami Kraju z organizacjami w Polsce hm. Jacek Bernasiński. Dyskusja była bardzo ciekawa i emocjonująca, u niektórych pojawiła się nawet łza w oku... Efektem dyskusji były przyjęte w ostatnim dniu Rady uchwały dotyczące sytuacji w Polsce i dalszych prac Naczelnictwa na tym polu. Ponadto władze złożyły sprawozdania z dotychczasowej działalności (od ostatnich wyborów w lecie 1988 na Zlocie w Rising Sun), dyskutowano na temat pracy chorągwi i okręgów, obradowały Komisje: Harcerek, Harcerzy, Starszego Harcerstwa, KPH oraz Gospodarza.

Wybrano władze na kolejną kadencję (2 lata). Nową osobą w Naczelnictwie została wybrana harcetrzyni Lucja Golińska na funkcję Sekretarza Generalnego. Pozostałe funkcje bez zmian: Przewodniczący — hm. Stanisław Berkiet, Naczelnik Harcerzy — hm. Bogdan Szwagrzak, Naczelniczka Harcerki — Krystyna Szwagrzak, V-ce przewodniczący: hm. Stanisław Kuś, hm. Barbara Zdanowicz, hm. Zofia Stohandel, hm. Zdzisław Kołodziejski, Naczelny Kapelan — hm. ks. Zdzisław Peszkowski, Skarbnik Generalny — hm. Jacek Bernasiński, Kierownik Starszego Harcerstwa — hm. Witold Szablewski, Wydział Zagraniczny: hm. Jagoda Szulc i hm. Jan Parkola.

W czasie jednej z przerw w obradach doszło do spotkania przedstawicieli organizacji z Polski i ZHP poza granicami Kraju z zaproszonym na posiedzenie Rady przedstawicielem WOSM (World Organisation of the Scouting Movement — Światowa Organizacja Ruchu Skautowego) — Dominique Benard, szefem Biura Europejskiego. Rozmawiano na temat sytuacji harcerstwa w Polsce. Odbyło się także spotkanie delegacji ZHP (r.z. 1918) z przedstawicielami Naczelnictwa ZHP poza granicami Kraju. Zaprosiliśmy ZHP poza granicami Kraju na XVIII Walny Zjazd ZHP rozpoczynający się 1 grudnia br. Omawialiśmy także jak doprowadzić do zjednoczenia niezależnych organizacji harcerskich w Polsce w jeden Związek Harcerstwa Polskiego oparty na Statucie z roku 1936.

Po zakończeniu Rady delegacja Organizacji Harcerok (r.z. 1918) wraz z delegacją Organizacji Harcerok ZHP poza granicami Kraju pod wspólnym przewodnictwem Druhny Zofii Florczak złożyły oficjalną wizytę w Biurze WAGGGS (World Association of Girl Guides and Girl Scouts — Światowy Związek Przewodniczek i Skautek) w Londynie. Rozmawiano o sytuacji Harcerok w Polsce i o możliwości przyjęcia Organizacji Harcerok do WAGGGS. W trakcie Rady rozdaliśmy nasze wydawnictwa (Statut, Rzeka, Harcerka, Biuletyn Naczelnictwa). Żegnaliśmy się z łezką w oku. Polska poza Polską to dla Polaka ogromne przeżycie.

Czuwaj!

KAZIMIERZ WIATR hm.

Uchwały Naczelnej Rady Harcerskiej

ZHP poza granicami Kraju

w Fenton — 28.10.1990 r.

I. Naczelna Rada Harcerska wita z uznaniem i radością wielkie osiągnięcia Narodu Polskiego na jego drodze do demokracji, wolności i niepodległości. Składa hołd tym wszystkim, którzy na tej drodze trwali aż do utraty życia.

Wyraża najgłębszy szacunek i swoją wdzięczność ofiarnym braciom naszym za ich niezłomną postawę, odwagę i trud w nierównej, a bohaterskiej walce o wyzwolenie Polski z narzuczonego siłą, nieludzkiego systemu komunistycznego. W tej walce zawsze byliśmy i ciągle jesteśmy z Narodem Polskim, dzieląc z nim smutki i radości, wzloty i upadki.

Wierni Prawu i Przyrzeczeniu Harcerskiemu jesteśmy zdecydowani nie szczędzić wysiłków na rzecz pełnego odzyskania Niepodległości Polski, zachowując pełną lojalność Prezydentowi Rzeczypospolitej i Rządowi Polskiemu na uchodźstwie, jako jedynym prawowitym władzom polskim.

II. Od ponad roku w Polsce następują zasadnicze zmiany w życiu politycznym, społecznym, ekonomicznym, młodzieżowym i harcerskim. W tej sytuacji Naczelna Rada Harcerska unieważnia swe poprzednie uchwały, zabraniające wyjazdów do Polski.

Wszelkie wyjazdy naszych jednostek muszą być uprzednio zgłoszone i zatwierdzone przez odpowiednią Główną Kwaterę.

III. Naczelna Rada Harcerska przypomina, że wszelkie umowy między kierownictwami niezależnych organizacji harcerskich w Kraju, a Związkiem Harcerstwa Polskiego poza granicami Kraju są zastrzeżone do wspólnej decyzji Przewodniczącego ZHP i Naczelnictwa.

IV. Naczelna Rada Harcerska po wysłuchaniu referatów ZHR, ZHP-1918, POH i KKO oraz po długiej i wyczerpującej dyskusji zleca Naczelnictwu wypracowanie form współpracy z organizacjami w Polsce, celem doprowadzenia do powstania jednej organizacji o nazwie ZHP, opartej o Statut z 1936 roku.

V. Przed powzięciem ostatecznej decyzji w sprawie przekazania władzy oficjalnym czynnikom ZHP w Polsce, Naczelnictwo zwołuje Ogólny Zjazd ZHP poza granicami Kraju.

VI. Naczelna Rada Harcerska upoważnia Naczelnictwo do stworzenia harcerskiego funduszu „Pomocy Krajowi”. Celem funduszu jest zbieranie pieniędzy na kształcenie drużynowych i instruktorów oraz pomoc materialną i wydawniczą, która ułatwi niezależnym organizacjom harcerskim w kraju w doprowadzeniu do odrodzenia Związku Harcerstwa Polskiego.

Każdy okręg założy swoją filię funduszu. Całością pomocy będzie kierowało Naczelnictwo ZHP. Proponowana nazwa funduszu: „FUNDUSZ MAŁKOWSKICH”.

Komunikat nr 5

Tymczasowej Naczelnej Rady Harcerskiej

ZHP (rok założenia 1918)

Dnia 4 listopada 1990 r. w Warszawie odbyło się kolejne posiedzenie Tymczasowej Naczelnej Rady Harcerskiej. W programie obrad wysłuchano sprawozdania Przewodniczącego ZHP z udziału reprezentacji Związku w spotkaniu Naczelnej Rady Harcerskiej ZHP poza granicami Kraju oraz z rozmów z przedstawicielami Międzynarodowego Biura Skautowego, oceniono i zaakceptowano dotychczasowy przebieg prac przedjazdowych komisji organizacyjno-regulaminowej, statutowej i programowej, przyjęto plan wykorzystania dotacji na działalność statutową, powołano Komisję Doradczą (do złożenia sprawozdania finansowo-budżetowego) w składzie: hm. Krzysztof Heilman, phm. Jarosław Cichoń, pvd. Ireneusz Dzieszko.

Tymczasowa Naczelna Rada Harcerska wybrała na funkcję wiceprzewodniczącego ZHP — dh. hm. Piotra Szczypińskiego z Warszawy oraz przyjęła do swojego składu dh. hm. Pawła Lecha i dh. phm. Annę Kanję z Warszawy.

TNRH przyjęła następujące uchwały:

UCHWAŁA nr 15

w sprawie regulaminu XVIII Walnego Zjazdu ZHP

Tymczasowa Naczelna Rada Harcerska zatwierdza zgodnie ze Statutem ZHP z 1936 roku oraz dotychczasowymi decyzjami Rady dokument następującej treści:

REGULAMIN WALNEGO ZJAZDU

Uchwalony zgodnie z § 57 Statutu ZHP
przez TYMCZASOWĄ NACZELNĄ RADĘ HARCERSKĄ

I. Kompetencje. Uczestnicy. Zwolanie

- Walny Zjazd jest naczelną władzą ZHP.
- Tymczasowa Naczelna Rada Harcerska zwołuje XVIII Walny Zjazd ZHP i wyznacza rozpoczęcie na 1 grudnia 1990 r.
- Według § 52 Walny Zjazd:
  - decyduje ostatecznie w sprawach ideowych Związku,
  - wybiera:
    - członków Naczelnej Rady Harcerskiej, pochodzących z wyboru,

- Komisję Rewizyjną Związku,
  - Naczelny Sąd Harcerski,
  - c) przyjmuje sprawozdania Naczelnictwa, Naczelnika, Naczelniczki i Komisji Rewizyjnej Związku,
  - d) udziela Uczelnictwu absolutorium,
  - e) decyduje o zmianie Statutu i likwidacji ZHP.
- Walny Zjazd jest prawomocny bez względu na liczbę obecnych (§ 54 Statutu). Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, jednak uchwały w sprawie zmiany Statutu wymagają kwalifikowanej większości $\frac{2}{3}$ obecnych na Walnym Zjeździe, a rozwiązania ZHP — $\frac{3}{4}$ obecnych na Walnym Zjeździe (§ 73 Statutu). Uchwały w sprawie Statutu i likwidacji Związku są prawomocne przy obecności co najmniej połowy uprawnionych do udziału w Walnym Zjeździe.
  - W XVIII Walnym Zjeździe uczestniczą:
    - harc mistrze i harcistrzynie o ile wywiązali się obowiązków organizacyjnych,
    - hufcowi i hufcowe,
    - kierownicy kregów starszoharcerskich o ile są harcistrzami i harcistrzyniami lub pełnoletnimi podharcistrzami i podharcistrzyniami, w tym szczepowi i szczepowe zgodnie z postanowieniem TNRH,
    - przewodniczący Kół Przyjaciół Harcerstwa liczących co najmniej 20 osób zgodnie z postanowieniem TNRH,
    - przewodniczący Zarządów Obwodów zgodnie z postanowieniem TNRH,
    - członkowie TNRH, członkowie czynni Głównych Kwater, przewodniczący Zarządów Okręgów lub ich zastępcy i okregowi kierownicy KPH.

TNRH zwróci się do Zjazdu o uznanie podharcistrzów i podharcistrzyń za delegatów na XVIII Walny Zjazd ZHP i w związku z tym zaprasza ich do udziału w Zjeździe. Listy uczestników Zjazdu ogłaszają rozkazami: Naczelnictwo, Naczelnik Harcerzy i Naczelniczka Harcerok.

II. Rozpoczęcie. Prezydium i porządek dzienny

- Zjazd rozpoczyna Przewodniczący ZHP lub jeden z Wiceprzewodniczących po czym przeprowadza wybór Przewodniczącego Zjazdu. Głosowanie jest jawne: liczy się głosy podane na każdego ze zgłoszonych kandydatów, którzy wyrazili zgodę na kandydowanie. Prawomocny jest wybór zwykłą większością głosów. Liczących głosy powołuje rozpoczynający Zjazd, nie mniej jednak niż 2 spośród uczestników Zjazdu.
- Wybrany Przewodniczący Zjazdu proponuje Prezydium i powołuje 4 sekretarzy, którzy Zjazd akceptują. Na żądanie przy-

- najmniej 20 uczestników Zjazdu winny się odbyć wybory członków Prezydium. Sekretarzy w liczbie 4 powołuje przewodniczący.
8. Przewodniczący Zjazdu proponuje listę kandydatów do Komisji Mandatowej w składzie 4 uczestników Zjazdu, którą Zjazd akceptuje. Na żądanie przynajmniej 20 uczestników Zjazdu winny odbyć się jawne wybory członków Komisji. Przewodniczącym Komisji jest z urzędu Sekretarz Generalny, na ręce którego należy zgłaszać reklamacje pisemne, możliwie poparte dowodami w sprawie przyznania głosów na Zjeździe. Komisja Mandatowa urzęduje w trakcie trwania obrad Zjazdu.
  9. Przemówienia powitalne i okolicznościowe mogą być wygłoszone po uprzednim porozumieniu się z Prezydium Zjazdu.
  10. Porządek dzienny, ustalony przez Naczelnictwo może być zmieniony przez Zjazd na podstawie uchwały Komisji Głównej powziętej większością $\frac{2}{3}$ głosów. Przedstawienie punktów porządku dziennego należy do kompetencji Prezydium Zjazdu.
  11. Poza porządkiem dziennym wolno przemawiać tylko:
    - a) w sprawach formalnych,
    - b) dla faktycznego sprostowania,
    - c) dla złożenia oświadczenia osobistego.
 We wszystkich tych wypadkach nie wolno przemawiać dłużej niż 3 min.
  12. Członkom Naczelnictwa dla złożenia wyjaśnienia służy prawo zabierania głosu poza kolejnością.

III. Sprawozdanie i absolutorium

13. Sprawozdanie Naczelnictwa, Naczenika Harcerzy, Naczelniczki Harcerek i Komisji Rewizyjnej winny być wydane na piśmie najpóźniej na tydzień przed terminem Zjazdu i udostępnione członkom Walnego Zjazdu. Zarządom Okręgu i Komendom Chórągwi dostarcza się po jednym egzemplarzu. Członkowie Zjazdu otrzymują sprawozdania za zwrotem kosztów.
14. Członkom Zjazdu przysługuje prawo zwrócenia się do Naczelnictwa Naczenika Harcerzy, Naczelniczki Harcerek i Komisji Rewizyjnej o wyjaśnienie dotyczące treści sprawozdania, a następnie zostaje otwarta dyskusja nad sprawozdaniem.
15. Po przeprowadzeniu dyskusji sprawozdanie może być odesłane na wniosek uczestników Zjazdu przez Komisję Główną do rozpatrzenia przez poszczególne Komisje, a następnie z wnioskami Komisji wraca na plenum gdzie po przemówieniu referentów Komisji i ewentualnych wyjaśnieniach Naczelnictwa, może być poddany pod głosowanie wniosek o absolutorium, względnie większością $\frac{2}{3}$ głosujących może być otwarta dalsza dyskusja. Dyskusja w tym wypadku podlega zwykłym ograniczeniom, przewidzianym w punkcie IV niniejszego regulaminu.

16. Zjazd udziela lub odmawia absolutorium Naczelnictwu. Do udzielenia lub odmówienia absolutorium wystarcza zwykła większość głosów.

IV. Prowadzenie obrad

17. Na zebraniach plenarnych musi być stale obecnych przynajmniej 2 członków Prezydium i przynajmniej 2 sekretarzy. Jeden z nich prowadzi protokół uchwał, który zaraz po ukończeniu posiedzenia Prezydium Zjazdu potwierdza i podpisuje. Po ukończeniu Zjazdu Prezydium natychmiast przekazuje protokół uchwał Przewodniczącemu ZHP.
18. Protokół obrad Zjazdu winien być gotów w ciągu miesiąca od Zjazdu. Protokół przyjmuje Prezydium.
19. Zgłaszający się do głosu oddaje kartę z nazwiskiem jednemu z sekretarzy prowadzącemu listę mówców. Jeśli zgłaszający chce przemawiać w sprawie formalnej, sprostowania faktycznego lub oświadczenia osobistego — winien to na kartce zaznaczyć.
20. Nie można jednocześnie prowadzić dyskusji nad różnymi sprawami. Przewodniczący określa temat dyskusji.
21. W tej samej sprawie wolno temu samemu mówcy przemawiać tylko 2 razy. Prócz tego wnioskodawcom i referentom zastrzega się prawo ostatecznego głosu.
22. Zjazd może po dostatecznym wyjaśnieniu sprawy przez dyskusję ograniczyć czas przemówień. Zjazd może ograniczyć dyskusję, uchwalając zwykłą większością głosów:
  - a) zamknięcie listy mówców,
  - b) przerwanie dyskusji bez uwzględniania zapisanych do głosu.
 W obu wypadkach mogą być wybrani mówcy generalni.
23. Po zamknięciu dyskusji Przewodniczący zarządza głosowanie.
24. Przewodniczący przestrzega rzeczowości dyskusji. Może on przywołać mówców:
  - a) do rzeczy;
  - b) do porządku.
 Trzecie przywołanie tego samego mówcy w tym samym przemówieniu do rzeczy lub do porządku, jest równoznaczne z odebraniem mu głosu. W szczególnie jaskrawych przypadkach Przewodniczący może pozbawić mówcę głosu do czasu wyczerpania danego punktu porządku dziennego lub do końca posiedzenia. Od decyzji Przewodniczącego nie ma odwołania.

V. Wnioski

25. Przez wnioski w niniejszym regulaminie rozumie się:
  - a) wnioski zwyczajne dalej nazywane wnioskami dotyczącymi wszelkich spraw związanych (np. projekty zmian dokumentów związkowych, regulaminów, instrukcji, uchwał Zjazdu),

- b) wnioski nagłe zgłoszone w trakcie trwania obrad,
  - c) wnioski formalne dotyczące przebiegu obrad Zjazdu.
26. Wnioski na Zjazd mogą składać:
- a) Naczelnictwo,
  - b) Członkowie Tymczasowej Naczelnej Rady Harcerskiej,
  - c) Komisja Rewizyjna,
  - d) Zarządy Okręgów,
  - e) Harcmistrze i harcmistrzynie,
  - f) Podharcmistrze i podharcmistrzynie,
  - g) Hufcowi i hufcowe,
  - h) Koła Przyjaciół Harcerstwa i Kręgi Starszoharcerskie, które mają prawo udziału w Walnym Zjeździe.
27. Regulaminy uchwalone przez Tymczasową Naczelną Radę Harcerską w zakresie jej kompetencji mogą wejść na porządek dzienny Zjazdu:
- a) wskutek wniosku 50 osób uprawnionych do uczestnictwa w Zjeździe,
  - b) w formie votum separatum 10 członków Tymczasowej Naczelnej Rady Harcerskiej.
28. Wnioski na Zjazd Walny winny być składane Naczelnictwu najpóźniej na tydzień przed Zjazdem.
29. Tymczasowa Naczelna Rada Harcerska decyduje czy zgłoszone wnioski mają być dopuszczone na Zjazd czy też należą do kompetencji innych władz ZHP. Wnioski skierowane na Zjazd Walny, Tymczasowa Naczelna Rada Harcerska przedstawia ze swą opinią. Jeśli nie zostaną rozpatrzone, wchodzi automatycznie na porządek dzienny Zjazdu Walnego.
30. Wnioski mogą być przedstawione na plenum Zjazdu o ile używają we właściwej Komisji większość głosów. Wnioski mniejszości Komisji zgłasza się plenum na żądanie tej mniejszości za zgodą 1/4 członków Komisji Głównej. Wnioski przez Komisję odrzucone i nie zgłoszone jako votum mniejszości Prezydium Zjazdu przesyła Naczelnej Radzie Harcerskiej jako materiał.
31. Uchwały Komisji wynikające z dyskusji nad sprawozdaniem, Prezydium podaje do wiadomości plenum Zjazdu jako materiał przekazany Naczelnej Radzie Harcerskiej do rozważenia.
32. Uchwały Komisji będące wynikiem modyfikacji właściwie zgłoszonych wniosków w danej sprawie, Komisja Główna zaleca plenum Zjazdu do uchwalenia lub do przekazania Naczelnej Radzie Harcerskiej celem ich rozważenia.
33. Wnioski nagłe za zgodą Prezydium mogą być rozpatrzone przed wyczerpaniem tego punktu porządku dziennego, w którego okresie zostały zgłoszone.

34. Wniosek nagły musi być podpisany conajmniej przez 20 osób, a nagłość wniosku winna być uchwalona po jednym przemówieniu za i jednym przeciw — większością 2/3 obecnych.
35. O ile wnioski nagłe dotyczą zasadniczych postaw ideowych, Przyrzeczenia i Prawa Harcerskiego, Statutu lub regulaminu wewnętrznego ZHP, to mogą być uchwalone przez Zjazd jedynie w formie wezwania do odpowiednich władz ZHP aby oparowały konkretny wniosek na Zjazd następny, bądź też ułatwiły daną sprawę w zakresie swych uprawnień.
36. Wnioski formalne mogą być:
- a) o zamknięciu listy mówców,
  - b) o przerwaniu dyskusji,
  - c) o przejściu do porządku dziennego,
  - d) o odrozdzeniu dyskusji,
  - e) o głosowaniu bez dyskusji,
  - f) o głosowaniu w całości lub częściami,
  - g) o zmianę porządku,
  - h) w sprawie prowadzenia obrad,
  - i) o wybór mówców generalnych.
37. Wnioski formalne muszą być załatwiane natychmiast po ukończeniu przemówienia podczas którego były zgłoszone. Dyskusja nad wnioskami formalnymi ogranicza się do jednego przemówienia za i jednego przeciw wnioskowi.
38. Poprawki do wniosków mogą być zgłoszone na piśmie jako:
- a) wykreślenie,
  - b) dopisanie,
  - c) zastąpienie skreślonych wyrazów.

VI. Komisje

39. Tymczasowa Naczelna Rada Harcerska układa listę Komisji Głównej w ilości 15 osób, biorąc pod uwagę by w Komisji były reprezentowane różne działy pracy harcerskiej, kategorie członków itp. O ile nie zostanie zgłoszona nowa kandydatura, listę przedstawioną przez Tymczasową Naczelną Radę Harcerską uważa się za przyjętą. W przeciwnym razie odbywają się wybory tajne przy czym każdy z głosujących pozostawia na liście 19 nie skreślonych nazwisk. Do Komisji wchodzi 15 osób, które w głosowaniu otrzymały największą ilość głosów. Dla zgłoszenia kandydatury do Komisji Głównej wymagane jest pisemne poparcie conajmniej 20 członków Zjazdu. Przewodniczący Zjazdu względnie wydelegowany przez niego członek Prezydium wchodzi do Komisji Głównej z urzędu.
40. Zadaniem Komisji Głównej jest ułatwienie przebiegu obrad Zjazdu:

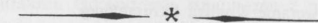
- a) umożliwienie porozumienia między grupami w sprawach spornych,
  - b) układanie list kandydatów do władz,
  - c) doradzanie Prezydium w sprawach podziałów materiałów między komisje i układanie szczegółów porządku dziennego.
41. Prócz Komisji Głównej winny być utworzone:
- a) Komisja Skarbowa,
  - b) Komisja Harcerek,
  - c) Komisja Harcerzy,
  - d) Komisja Kół Przyjaciół,
  - e) Komisja Duszpasterstwa,
  - f) Komisja Statutowa.
- Komisje mogą wyłaniać podkomisje. Komisje w razie potrzeby dzielą się na sekcje.
42. Komisje oprócz Komisji Skarbowej i Komisji Statutowej powstają w następujący sposób:
Prezydium zgłasza termin zapisu do Komisji, w tym terminie członkowie Zjazdu zwracają się do referenta komisji. Komisje zbiera referent, następnie Komisja konstituuje się wybierając przewodniczącego, zastępcę, sekretarza i sprawozdawcę. W skład Komisji Skarbowej i Komisji Statutowej wchodzi:
- a) po 3 osoby wybrane przez Komisje: harcerki, harcerzy, Kół Przyjaciół Harcerstwa,
  - b) osoby delegowane przez Komisję Główną, uznani jako eksperci w odpowiednich sprawach.
43. Członkowie Zjazdu nie należący do danej Komisji mogą przysłuchiwać się jej obradom bez prawa głosu i głosowania.
44. Naczelnictwo wyznacza referentów do Komisji. Sprawozdanie Komisji na plenum Zjazdu referują sprawozdawcy wybrani przez Komisje.
45. Prezydium Zjazdu na wniosek Naczelnictwa, Komisji Głównej lub Prezidiów poszczególnych Komisji może zaprosić do udziału w pracach komisji specjalistów i inne osoby grona członków Zjazdu z głosem doradczym.

VII. Głosowanie i wybory

46. Głosowanie nad wnioskami odbywa się przez podniesienie rąk z mandatami.
47. Na żądanie $\frac{1}{3}$ Zjazdu może być zarządzone głosowanie tajne lub imienne przez odczytanie listy członków Zjazdu.
48. Do przeprowadzenia wyborów powołana zostaje 7—9 osobowa Komisja Skrutacyjna wyłoniona w głosowaniu spośród uczestników Zjazdu. Członkowie Komisji Skrutacyjnej nie mogą kandydować do żadnych władz.

49. Wybory Naczelnej Rady Harcerskiej, Naczelnego Sądu Harcerskiego i Komisji Rewizyjnej odbywają się w sposób tajny. Inne wybory odbywają się jawnie chyba, że zostanie zgłoszone żądanie tajności wyborów.
50. Komisja Główna względnie Prezydium Zjazdu może zaproponować całkowitą lub częściową listę kandydatów do władz ZHP. Ponadto kandydatury mogą zgłaszać członkowie Zjazdu na piśmie do sekretarza Prezydium; kandydatura jest wtedy ważna, gdy ją popiera co najmniej 20 członków Zjazdu i gdy kandydat oświadczył swą zgodę na jej przyjęcie.
51. Po zamknięciu listy kandydatów, Prezydium Zjazdu przekazuje do Komisji Skrutacyjnej nazwiska kandydatów do poszczególnych władz Związku. Komisja Skrutacyjna sporządza alfabetyczne listy kandydatów do poszczególnych władz Związku.
52. Głosowanie odbywa się poprzez pozostawienie na liście nie skreślonych nazwisk kandydatów w ilości:
  - a) 16 do Naczelnej Rady Harcerskiej,
  - b) 3 do Komisji Rewizyjnej Związku,
  - c) 5 do Naczelnego Sądu Harcerskiego.
53. Za wybrane uważa się osoby, które otrzymają powyżej 50% głosów oddanych. Dodatkowe głosowanie zarządza się gdy nie wybrano odpowiedniej liczby osób, lub gdy ostatnie z kolei osoby uzyskały równą ilość głosów.

Warszawa, 4.11.1990 r.

UCHWAŁA nr 16 w sprawie programu XVIII Walnego Zjazdu ZHP

Tymczasowa Naczelna Rada Harcerska zatwierdza dokument następującej treści:

PROGRAM XVIII WALNEGO ZJAZDU ZHP

Sobota, 1 grudnia 1990 r.

- godz. 8.00 — Msza Święta
- godz. 9.00 — Otwarcie Zjazdu
- Rozpoczęcie Zjazdu przez Przewodniczącego ZHP
- Wybór Prezydium

- godz. 9.00 — Przemówienia powitalne
- Wybór członków Komisji Mandatowej
  - Wybór członków Komisji Głównej
  - Przedstawienie wniosków i przesłanie ich do Komisji
  - Sprawozdanie Naczelnictwa, Naczelnika Harcerzy i Naczelniczki Harcererek
  - Dyskusja
  - Referat programowy
- godz. 14.00 — Przerwa na posiłek
- godz. 15.00 — Prace Komisji
- godz. 19.00 — Przerwa na kolację
- godz. 20.00 — Prace Komisji cd.

Niedziela, 2 grudnia 1990 r.

- godz. 9.00 — Msza święta
- godz. 10.30 — Obrady plenarne
- Udzielenie absolutorium ustępującym władzom
  - Zamknięcie listy kandydatów do władz
  - Powołanie Komisji Skrutacyjnej
  - Dyskusja, sprawozdania z prac Komisji
  - Przeprowadzenie wyborów do Naczelnych władz Związku
- godz. 13.00 — Przerwa na posiłek
- godz. 14.00 — Obrady plenarne:
- dyskusja nad wnioskami
  - ogłoszenie wyników wyborów i ukonstytuowanie się władz Związku
  - głosowanie nad wnioskami
- godz. 20.00 — Zakończenie obrad Zjazdu.

ZWIĄZEK HARCERSTWA POLSKIEGO
(rok założenia 1918)
NACZELNICTWO

Kraków, 11.11.1990 r.

ROZKAZ L. 12/90

Druhny i druhowie!

11 listopada 1918 roku to data odzyskania przez Polskę upragnionej Niepodległości. Po ponad stu latach niewoli, po latach walk i tęsknot — suwerenny byt, wolny naród. Jakże łatwo nam młodym, niepamiętającym tamtego dnia, wyobrazić sobie dziś tę radość przejścia do Niepodległości — przeżywamy to teraz, a wywalczenie tej wolności wokół każdego z nas i w każdym z nas jest naszym udziałem. Jakże łatwo nam dziś wyobrazić sobie trud stanowiących wówczas byt państwowy. Ta radość Niepodległości, ten rozkwit bytów politycznych i społecznych po latach niewoli — a jednocześnie brak doświadczeń wolnego życia i brak kultury politycznej. Ta historia powtarza się — dziś ta choroba dotknęła także harcerstwo: nazywa się pluralizm. Odchodzenie komunizmu z naszego kraju to także odchodzenie komunizmu z każdego z nas. Czasami jest to bolesne.

W tym uroczystym i radosnym dniu wspominamy wszystkich, którzy walczyli o Niepodległą Rzeczpospolitą w różnych okresach najnowszej historii Polski. W tym uroczystym dniu myślimy także o naszych wobec nich zobowiązaniach. „Całym życiem pełnić Służbę Polsce.” I „czuwać to znaczy czuć się odpowiedzialny za to wielkie wspólne dziedzictwo, któremu na imię Polska”. To dziedzictwo nas wiele kosztuje, ale tym bardziej winniśmy je cenić. Bo to co nie kosztuje jest łatwe i dostępne dla każdego. Winniśmy wymagać od innych, ale przede wszystkim winniśmy wymagać od siebie, nawet wówczas gdy inni od nas nie wymagają. Wszyscy: zuchy, harcerki i harcerze, przewodnicy i przewodniczki, podharc mistrze i podharc mistrzynie, harc mistrze i harc mistrzynie, nasi ukochani rodzice i działacze.

W tym duchu i duchu skromności przygotowujemy się do XVIII Walnego Zjazdu ZHP. Ta skromność to poczucie małości wobec wielkości organizacji, której poprzedni XVII Walny Zjazd odbył się w maju 1939 roku. Tak wiele wydarzyło się od tamtej chwili...

I. DECYZJE

TYMCZASOWEJ NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ

- 1.1. Naczelnictwo podaje do wiadomości, że dnia 4 listopada 1990 r. Tymczasowa Naczelna Rada Harcerska wybrała na funkcję wiceprzewodniczącego ZHP — dh. hm. Piotra Szczypińskiego z Warszawy oraz przyjęła do swojego składu dh. hm. Pawła Lecha i dh. phm. Annę Kanię z Warszawy.
- 1.2. Naczelnictwo podaje do wiadomości, że dnia 4 listopada 1990 r. TNRH podjęła uchwały w sprawie regulaminu Walnego Zjazdu oraz w sprawie programu XVIII Walnego Zjazdu ZHP.

II. DECYZJE NACZELNICTWA

- 2.1. Naczelnictwo biorąc pod uwagę wnioski komisji organizacyjno-regulaminowej o potrzebie zwiększenia wydatków na wyżywienie uczestników Zjazdu podjęło decyzję o podwyższeniu opłaty zjazdowej do kwoty 10.000,— zł od każdego uczestnika Zjazdu.

III. KOMUNIKATY

- 3.1. Naczelnictwo informuje, że zgodnie z decyzją TNRH — XVIII Walny Zjazd ZHP odbędzie się w dniach 1—2 grudnia 1990 roku w Warszawie — w Małej Auli Politechniki Warszawskiej (plac Jedności Robotniczej 1, I p.). Zaproszenia oraz Regulamin Walnego Zjazdu rozprowadzają: Sekretarz Generalny, Naczelnik Harcerzy, Naczelniczka Harcerek.

C z u w a j !

SEKRETARZ GENERALNY ZHP

(—) Zbigniew Wilk hm.

PRZEWODNICZĄCY ZHP

(—) Kazimierz Wiatr hm.

Druk: Wydawnictwo „Czuwajmy” — Kraków
